

REFERAT Børn- og Unge-udvalget d. 29-04-2026

Mødedato Onsdag d. 29. april 2026 kl. 15:45

Mødested Udvalgsværelse 390

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Referat fra udvalgsmøde den 15. april 2026.....	4
Frisættelse af dagtilbud og skoler.....	5
Forslag fra V om frisættelse og nulstilling på udvalgte folkeskoler og dagtilbud.....	6
Op i tid.....	8
Budgettema: Udfordringer på dagtilbudsområdet.....	9
Orienteringspunkter.....	10
Skriftlige orienteringer.....	11
Sager på vej.....	12
Eventuelt.....	13

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

EMN-2026-004895

Beslutninger

Godkendt.

Bilag

Kommenteret dagsorden

Punkt 2: Referat fra udvalgsmøde den 15. april 2026

EMN-2026-004895

Beslutninger

Godkendt.

Bilag

Referat fra møde i Børn og Unge-udvalget den 15. april 2026

Punkt 3: Frisættelse af dagtilbud og skoler

EMN-2026-004132

Beslutninger

Dagsordenspunkt 3 og 4 blev behandlet under ét. Der var foretræde, og udvalget drøftede en proces for sagen i udvalget. Det blev besluttet, at forvaltningen skulle kvalificere sagen yderligere, og udvalget skulle færdigbehandle punktet på næstkommende udvalgs møde.

Resume

Med denne indstilling lægger Børn og Unge op til at igangsætte en prøvehandling med en ambitiøs frisættelse af op til fem dagtilbud og op til fem skoler med fokus på øget lokal beslutningskraft og fagligt råderum. Formålet er at give mere frihed til lokalt tilpassede løsninger, der styrker kvaliteten for børnene og de unge samt forbedrer trivsel og arbejdsmiljøet for lokale ledere og medarbejdere. Frisættelsen skal give tilbuddene bedre muligheder for selv at udvikle løsninger, der matcher lokale behov, så ledere og medarbejdere i højere grad kan koncentrere sig om at skabe de bedste betingelser for, at børn og unge trives, lærer og udvikler sig. Med færre bindinger og større handlefrihed skaber vi arbejdsvilkår, der fremmer faglig stolthed og øget plads til den professionelle dømmekraft. Det foreslås, at afsættet for frisættelse bliver lokale prøvehandling i en fireårig periode. Prøvehandlingerne skal bidrage til nyudvikling og læring, som på sigt kan udbredes til øvrige tilbud.

Beslutningspunkter

Det indstilles:

At 1) op til fem dagtilbud og op til fem skoler frisættes i en fireårig periode med opstart fra 2027 inden for de opstillede rammer, som forelægges for Børn og Unge-udvalget.

At 2) rådmanden for Børn og Unge får kompetencen til at træffe beslutning om prøvehandling, hvor der er behov for dispensation fra gældende byrådsbeslutninger. Børn og Unge-udvalget skal orienteres herfor. I de eventuelle tilfælde, hvor der er lovkrav om byrådsbehandling af et emne, forelægges sagen for byrådet.

Borgmesterens Afdelings påtegning

Fremsendes til Magistraten. Borgmesterens Afdeling har ingen bemærkninger til indstillingen.

Sagsforløb

Udvalg: Magistraten

Dato: 14-04-2026

Punktnummer: 10

Fremsendes til Aarhus Byråd med bemærkning, at Magistraten i mødet den 14. april 2026 anbefaler, at byrådet tiltræder Magistratsafdelingen for Børn og Unges indstilling af 27. marts 2026.

Udvalg: Aarhus Byråd

Dato: 22-04-2026

Punktnummer: 5

Fremsendes til Børn og Unge-udvalget til behandling i henhold til beslutning i byrådets møde den 22. april 2026.

Sagen blev behandlet sammen med sag 12.

Bilag

Indstilling

Byrådsdebat 22.04.2026

Notat MBU 23.04.2026

Foretræde Autismeforeningen, Kreds Østjylland (påført 28.04.2026)

Punkt 4: Forslag fra V om frisættelse og nulstilling på udvalgte folkeskoler og dagtilbud

EMN-2026-004524

Beslutninger

Dagsordenspunkt 3 og 4 blev behandlet under ét. Der var foretræde, og udvalget drøftede en proces for sagen i udvalget. Det blev besluttet, at forvaltningen skulle kvalificere sagen yderligere, og udvalget skulle færdigbehandle punktet på næstkommende udvalgmøde.

BESLUTNINGSFORSLAG FRA V

Indstilling

Det indstilles, at Byrådet pålægger Magistraten for Børn og Unge at:

1. Etablere et treårigt frisættelsesforsøg

Iværksætte et treårigt forsøg på op til 10 folkeskoler og 10 dagtilbud, hvor institutionerne frisættes fra centrale organisatoriske og administrative bindinger.

2. Udvikle en model for lokal nulstilling af støttefunktioner

Udarbejde en model for, hvordan udvalgte drifts- og støttefunktioner kan tilbageføres til lokal forankring, herunder:

- teknisk service/pedelfunktion
- rengøringspersonale
- administrativ frontfunktion
- lokal understøttelse af administrative opgaver

Modellen skal samtidig beskrive, hvordan institutionerne kan frisættes fra Aarhus Ejendomme, Administrative Fællesskaber og eksisterende rengøringsaftaler, så de kan vælge:

- egen teknisk serviceleder
- eget bygningsdriftsbudget
- egen lokal administration
- egne rengøringsansatte med tæt tilknytning og ejerskab til skolen eller dagtilbuddet.

3. Styrke lokal ledelses- og dispositionsret

Give de deltagende institutioner udvidet ledelsesrum til selv at organisere administrative og driftsnære funktioner samt definere samarbejdet med centrale støttefunktioner.

4. Reducere bureaukratiske krav

Suspenderer eller reducerer udvalgte proces- og dokumentationskrav for at øge fleksibilitet og styrke den lokale ledelses handlekraft.

5. Gennemføre systematisk evaluering

Gennemføre en evaluering af forsøget med fokus på:

- ledelsens handlekraft og beslutningsrum
- medarbejdertrivsel og organisatorisk ejerskab
- kvaliteten af samarbejdet mellem institution og støttefunktioner
- oplevet kvalitet i den daglige drift
- økonomi og ressourceanvendelse

6. Forelægge resultater for Byrådet

Fremlægge en samlet status og vurdering for Byrådet senest medio 2028 med henblik på eventuel udbredelse af forsøgets elementer til flere skoler og dagtilbud.

Baggrund

Aarhus Kommune har gennem en årrække centraliseret en række administrative og driftsmæssige funktioner, bl.a. i Administrative Fællesskaber og Aarhus Ejendomme. Formålet har været at skabe effektivitet, ensartethed og robust drift. Erfaringer fra praksis peger imidlertid på, at centraliseringen i nogle tilfælde har øget afstanden mellem ledelsen på skoler og dagtilbud og de funktioner, der understøtter den daglige drift. Når teknisk service, rengøring og administration ikke længere er integrerede dele af institutionens hverdag, kan det svække ejerskab, samarbejde og lokal handlekraft. Der er derfor behov for at undersøge, om øget lokal forankring og frisættelse kan styrke institutionernes mulighed for at løse deres kerneopgave.

Formål

Formålet med forsøget er at undersøge, om en kombination af frisættelse og nulstilling kan:

- styrke den lokale handlekraft
- bringe støttefunktioner tættere på praksis
- reducere bureaukrati og organisatorisk kompleksitet
- skabe større ejerskab til drift og udvikling

Forsøget skal bidrage til at finde en mere bæredygtig balance mellem central robusthed og lokal autonomi i Aarhus' skole- og dagtilbudsområde.

Martin Christensen, medlem af Børn & Unge-udvalget
Christian Budde, politisk leder for Venstre i Aarhus.

Sagsforløb

Udvalg: Aarhus Byråd

Dato: 22-04-2026

Punktnummer: 12

Fremsendes til Børn og Unge-udvalget til behandling i henhold til beslutning i byrådets møde den 22. april 2026.

Sagen blev behandlet sammen med sag 5.

Bilag

Beslutningsforslag V 10.04.2026

Byrådsdebat 22.04.2026

Notat MBU 23.04.2026

Foretræde Autismeforeningen, Kreds Østjylland (påført 28.04.2026)

Punkt 5: Op i tid

EMN-2026-004895

Beslutninger

Forvaltningen orienterede om emnet med udgangspunkt i en PowerPoint-præsentation med blandt andet følgende indhold:

Kort om indsatsen

Hvordan der arbejdes med fuldtid

Hvad er der sket med timetallet efter trepartsaftalen

Udvikling i sygefravær og timetal

Spørgsmål fra udvalgets medlemmer vedr. resultater for arbejdsmiljøet.

Bilag

Forklæde

Invitation til 'Op i Tid konference'

Oplæg

Punkt 6: Budgettema: Udfordringer på dagtilbudsområdet

EMN-2026-004895

Beslutninger

Forvaltningen orienterede om emnet med udgangspunkt i en PowerPoint-præsentation

Dagtilbudsområdet i tal

Udvikling i udgifter på området

Det nationalt fastsatte minimumsnormeringer

Kvalitet i dagtilbud

Spørgsmål fra udvalgets medlemmer vedr. rekruttering og personaleudskiftning samt de private børnepassere/dagplejere.

Bilag

Forklæde

Oplæg

Punkt 7: Orienteringspunkter

EMN-2026-004895

Beslutninger

Konkret orientering vedrørende klage, som udvalget har modtaget. Forvaltningen orienterede om, hvordan sådanne klager behandles i organisationen.

Punkt 8: Skriftlige orienteringer

EMN-2026-004895

Beslutninger

Intet at bemærke.

Bilag

Status på kvalitetsvurderinger fra tilsynet til udvalg forår 2026

Punkt 9: Sager på vej

EMN-2026-004895

Beslutninger

Intet at bemærke.

Bilag

Sager på vej

Forventede byrådsindstillinger fra Børn og Unge

Punkt 10: Eventuelt

EMN-2026-004895

Beslutninger

Spørgsmål til konkret tilsynsopgave (indført på samme tid som minimumsnormeringer). Forvaltningen orienterede umiddelbart om emnet, men vil vende tilbage med et udførligt svar.